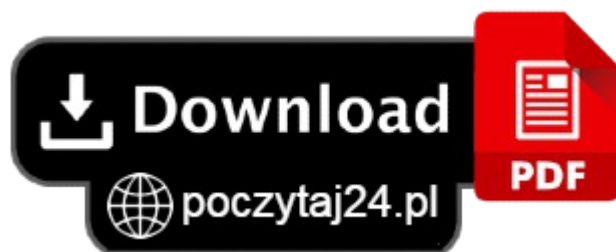

Przemysław Szczurek

**Sati. Samopalenie
wdów indyjskich
w
najdawniejszych
relacjach
Wschodu i
Zachodu**

Pobieranie Książek, Ebook - Pdf, Doc, Mobi, Epub

Sanskrycki termin sati (satī) oznacza wierną, prawą, cnotliwą niewiastę. Staroindyjska tradycja powiązała go przede wszystkim z kobietą, która po śmierci męża ginęła wraz z nim na stosie kremacyjnym, by wspólnie podążać do świata niebiańskiego i tam wieść dalszą, pełną szczęścia egzystencję, a po powrocie na ziemię w kolejnym wcieleniu znów zostać jego wierną małżonką. Z czasem termin sati – zwłaszcza w jego zachodniej recepcji – zaczął być także używany na określenie samego zwyczaju i praktyki samopalenia wdów w Indiach oraz związanego z nią ceremoniału.

Bulwersujące Europejczyków informacje o zwyczaju samopalenia wdów docierały z Indii do świata zachodniego znacznie wcześniej niż bogactwo indyjskiej myśli filozoficzno-religijnej, medytacja, joga, upaniszady, Bhagawadgita, doktryna buddyzmu i zanim narodziła się w europejskich uniwersytetach świadomość indoeuropejskiej wspólnoty językowej. Średniowieczne i nowożytne relacje o wdowach wstępujących na stos trafiały do Europy najczęściej w formie pamiętników z podróży, głównie z okresu XVI–XVIII w. Świat zachodni miał jednak okazję słyszeć o tym zdumiewającym zwyczaju znacznie wcześniej, bo już w czasach starożytnych.

Książka Przemysław Szczurka koncentruje się na przedstawieniu, klasyfikacji i analizie najstarszych świadectw odnoszących się do praktyk samopalenia wdów w Indiach. Autor analizuje z jednej strony świadectwa staroindyjskie (przede wszystkim sanskryckie), z drugiej strony starożytne – a w niektórych przypadkach także późniejsze – relacje świata zachodniego. Przedstawia także zachowane w Indiach materialne dowody czci oddawanej sati (tzw. kamienie pamięci sati z zawartymi na nich symbolami i inskrypcjami, kapliczki i świątynki sati). Przytoczone przez autora świadectwa – zwłaszcza te literackie – pozwalają skonfrontować najstarsze źródła Wschodu i Zachodu na temat jednego z najbardziej osławionych i kontrowersyjnych obyczajów dawnych Indii.

Przemysław Szczurek – adiunkt w Zakładzie Filologii Indyjskiej (Instytut Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych) Uniwersytetu Wrocławskiego. Prowadzi badania nad literaturą staroindyjską oraz greckimi i rzymskimi źródłami o Indiach starożytnych. Jest autorem prac na temat procesów redakcji Bhagawadgity, filozoficzno-religijnych koncepcji zawartych w literaturze sanskryckiej i tekstach kanonu palijskiego oraz greckich i rzymskich świadectw o Indiach.